

Kørte tog i en canadisk nikkelmine i to år

Horsensianer, der har boet i tyve år i Nordamerika, fortæller under besøg hjemme om sine oplevelser

Det var så dybt under jorden, og det var så varmt, at jeg ikke tror, man kan komme helvede nærmere — ihvertfald ikke levende. I to år kørte jeg tog med nikkel i 6800 fods dybde i en canadisk mine. Det var svært efter indtil da kun at have løftet en fyldepen, men det var en udmærket afmagringskur. 51 forskellige nationer arbejdede i minen, bl. a. en tidligere operasanger fra Wien og en ingeniør fra Belgrad. Faktisk var det nok første station i udlændigheden, indtil man havde fundet ud af, hvad man ville være.

Sådan fortæller den 52-årige horsensianer, Thorvald Cortsen, der har opholdt sig på det amerikanske kontinent i tyve år, men i øjeblikket er hjemme for at besøge venner og bekendte i Horsens. I Horsens havde han beskæftiget sig med korn og foderstoffer, det samme kom han til som prokurist i et firma i Bagsværd. — Så skete der det, at jeg fik lyst til at se verden og tjene lidt mere. Det lykkedes, selv om jeg ikke vender hjem som millionær.

Måtte finde andet klima

Minearbejder blev jeg efter et årstid i korn- og foderstoffer i Canada. Senere rejste jeg til Boston, hvor jeg i fire år arbejdede for et firma, der byggede papirmøller. Det var flinke mennesker at arbejde for, men så fik jeg astma. Lægen sagde, at hvis jeg ville løbe lidt rundt på jorden endnu, måtte jeg finde et andet klima. På den måde kom jeg til San Diego. Det var ikke dårligt, for i golfen ved Mexico er der det herligste fiskevand, og det passede mig.

Efter næsten to år havde jeg genvundet mig helbred. Jeg var ansat i et firma, der fremstillede dele til rakter. Efter 2-3 års forløb flyttede jeg til San Fransisco og fik ansættelse i en virksomhed, der lavede pakkemateriel. Nu arbejder jeg i et firma, der producerer pakkemaskiner. Jeg er med til at bygge maskinerne. Det var svært i begyndelsen. Jeg havde nemlig fortalt, at jeg vidste alt om den ting — og det gjorde jeg bestemt ikke.

Rejst i 40 USA-stater

I tre år gik jeg på aftenskole for at lære så meget, at jeg kunne holde det, jeg lovede. Jeg har tyret geometri, matematik og maskinteknik igennem, men nu sidder det også. Jeg befinde mig godt derovre. Amerikanerne er flinke og hjælpsomme mennesker. Om jeg en skønne dag slår mig ned i Danmark? Måske og måske ikke. Jeg tjener godt nu, og selvom det er dejligt at være hjemme igen, savner jeg det varme klima. Jeg har rejst i 40 af USA's stater, og det har været en oplevelse.

Thorvald Cortsen fotograferet i Horsens i går

Jeg har også været i spillebyen Las Vegas. Naturligvis. Det er det eneste farlige, jeg har været med til i staterne bortset fra en begivenhed, jeg skal fortælle om senere. Farligt? Jo, for man kan godt sætte en masse penge til. Jeg er nu altid holdt op, når jeg har sat tyve dollars over styr. Jeg er blevet lidt fedtet. Min fritid tilbringer jeg ellers med fiske-ri og jagt, og her er mulighederne formidable. Hver weekend er jeg på havet for at fiske — dybhavsfisk og laks.

Rokker op til en ton

Jeg fik, sidst jeg var hjemme for syv år siden, opskriften på gravad laks af min gamle ven Rolf Løvschal. Det kendte man ikke derovre. Nu bruger mange af mine bekendte opskriften, men lære dem at drikke snaps, kan jeg ikke, — forstå det hvem der kan. Amerikanerne er da ellers et temmelig tørstigt folkefærd, ihvert fald dem jeg kender. Næste år skal jeg i min ferie ud på den helt store tur sammen med gode venner — til Baja California i Mexico, en halvø der er ligeså lang som Italien.

Vi kører dertil ad den gamle spanske forbindelsesvej langs kysten.

Baja California ligger for halvdelen vedkommende hen som for hundreder år siden, så det bliver spændende. Det er på de kanter, de store, dyre sommerhusområder ligger, og hvor bl. a. Eisenhower har ferieret.

Vi skal faktisk helt derud, hvor gæssene går barfodede, ler Th. Cortsen, og vi bruger tre uger til turen. *Fiskevandet er helt enestående. Jeg er lige ved at sige, at hver gang vi haler snøren ind, er der en helt ny ukendt slags fisk på kroge. Her findes også rokker på op til een ton. Jeg har set en sådan krabat. Rokken er besat af snyltedy, og når det klør for meget, springer den ud af vandet med et sådant drøn, at det lyder som et kanonskud. Første gang, jeg overværede det, fik jeg mig en slem forskrækkelse. Det største, jeg har haft på kroge, var en haj. Den var ganske vist kun på 7-8 fod, men jeg var glad for, at den sprang af, for den havde ikke været rar at få op i båden.*

Slået ned med knojern

— De talte om en farlig oplevelse.
— Nåh, ja den. Jo, det var en aften, jeg kørte ved Stockton i min bil i brandtyk tåge. Jeg kørte simpelt

hen vild og anede ikke, hvor jeg var. Bagved mig havde en anden bil hængt sig på, og på et tidspunkt standsede jeg for at spørge om vej.

— Jeg nåede lige at spørge manden, der stod ud, hvor syd og nord var, så fik jeg drønet et knojern lige i ansigtet og dånede. Det kostede mig 125 dollars plus omkring et dusin spark i ribbenene.

Derefter blev jeg smidt ud på vejen, og jeg var glad for, at der ikke var nogen trafik. I Stockton anmeldte jeg det passerede til sheriffen. Han trøstede mig med, at den form, for hold up i tagen ikke var nogen sjældenhed. Jeg skulle kun være taknemlig for, at jeg havde livet i behold. — Men, sagde han, hvorfor i alverden standsede De bilen. — For I at spørge om vej, forklarede jeg. Så tog sheriffen sig til hovedet.

Han tog mandens whisky

I Boston havde jeg en chef, der var kommet fra Irland for et halvt århundrede siden. Min accent må have virket irsk, for en dag spurgte han mig, om jeg ikke var fra Irland. — Selvfølgelig, svarede jeg. — Hvorfra? — Copenhagen? Så blev han så rasende og kaldte mig en forbandet bedrager. Nogle dage senere sagde han: — Jamen, din veninde, hun er da irsk, ikke? og jeg kunne ikke få over mit hjerte at benægte denne oprindelse, selv om den ikke var rigtig.

På samme virksomhed arbejdede jeg iøvrigt sammen med en gammel neger, en herlig kammerat, som imidlertid var lidt for tørstig. Hver dag skyllede han en flaske whisky ned på arbejdspladsen. Han havde hængt den op i en krog i et rør. En dag skiftede jeg den ud med en flaske vand. Aldrig har jeg set

en neger blive så hvid i ansigtet af raseri. Han havde jo aldrig drukket vaskemiddel før. Nå, vi blev dog gode venner igen.

Lært at bruge en skruetrækker

Samme mand var oprindelig kommet til Boston fra New Orleans. Hver ferie snakkede han om, at nu ville han op og se de gamle steder, men inden han kom af sted, var feriepengene gået op i flydende kost. Indtil en dag mester sagde, at han først fik pengene på afrejsedagen. Billetten blev købt og betalt, men desværre havde vor mand fået drukket sig en vældig bjørn på, da han skulle op i flyet. Det bryder man sig ikke om „over there“. Så da han ankom til New Orleans, blev han sat otte dage i spjældet. — Men det var skam flinke folk, sagde han ved hjemkomsten, for politiet kørte mig en lang tur gennem New Orleans, så jeg fik alligevel set de gamle steder!

— De har det godt i USA?

— Ja, for jeg har lært at bruge en skruetrækker. Det havde jeg aldrig vidst, jeg kunne. Jeg har været meget heldig med det gode job, jeg har i dag. Og min hobby er at spekulere i aktier. Det går godt — som regel.

P. N.